

Posudek na diplomovou práci

Marcely Adamusové

„Ženy v komunální politice:
reflexe dominačních technik v promluvách komunálních političek“

Katedra genderových studií, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy

Předložená diplomová práce se věnuje rozboru příčin nízkého zastoupení žen v politice s důrazem na nutnost zkoumání hlubších společenských struktur. Jedná se o zdařilou práci, která propojuje teoretické konceptuální analýzy s empirickým výzkumem. Teoreticky je práce zakotvena v kritické teorii Nancy Fraser a Iris M. Young. Jejich teoretické rozborů pak autorka využívá k doplnění a strukturaci konceptu dominačních technik Berit Ás. Takto připravený výkladový rámec aplikuje na kvalitativní empirický výzkum političek v české komunální politice.

Autorka práce si uvědomuje, že empirické zkoumání vyžaduje vypracování teoretických východisek a rámce analýzy. Na předkládané práci proto oceňuji teoretickou přípravu a úsilí o interpretaci rozhovorů s ohledem na formulovaný výkladový rámec. Pro vysvětlení nízkého zastoupení žen v politice autorka využívá jak analýzu jednání aktérů, tak rozbor strukturálních příčin tohoto jevu, což jí umožňuje komplexní výklad daného problému.

V první kapitole autorka seznamuje obecně s problémem a situací v České republice. Detailněji se zde věnuje vlivu dílčích institucionálních nastavení na reprezentaci a participaci žen v politice, což představuje jako politologický pohled. Institucionální analýzu doplňuje poukazem na socioekonomické a kulturní faktory, čímž si otevírá pole pro rozbor tématu z perspektivy feministické teorie v následující kapitole.

Ve druhé kapitole autorka pozornost soustředí na rozpracování pojmového nástroje svojí feministické analýzy. Vychází z teorie Iris M. Young, která gender definuje jako kategorii společenské strukturace a ženy vymezuje jako strukturální sociální skupinu. Ačkoli zde zmiňuje její analýzy útlaku, stranou pozornosti bohužel nechává rozbor konceptu nadvlády, který tvoří rovněž součást kritiky nespravedlnosti Iris Young a který se vztahuje právě k politické dimenzi. Dále zde autorka představuje teorii spravedlnosti Nancy Fraser, která nespravedlnost vymezuje nespravedlivým přerozdělováním a nedostatečným uznáním. Přínosem by zde bylo zohlednění i aktualizace teorie samotnou Fraser, která později začala hovořit o trojdimenzionální teorii spravedlnosti, přičemž jako třetí dimenzi vymezila dimenzi politickou. Teoretické rozbory Iris M. Young a Nancy Fraser pak autorka v závěru kapitoly aplikuje na analýzu konkrétních bariér většího uplatnění žen v politice. V této části jsou spíše nahodile stanovené bariéry propojeny s teoretickými koncepty, chybí zde ale systematický výklad konkrétních projevů na základě výše vyloženého teoretického modelu.

Ve třetí kapitole autorka představuje koncepci dominačních technik Berit Ás, které interpretuje jako diskurzivní praktiky produkce a reprodukce nadvlády. Tuto koncepci zamýšlí vysvětlit a provázat s teoretickým výkladem Fraser a Young. Teoretické souvislosti v návaznosti na teorii Fraser jsou ale vyloženy pouze velmi stručně, přičemž se z výkladu místy ztrácí rovina materiálních strukturálních nespravedlností. Výklad v návaznosti na Young z kapitoly, která toto avizuje ve svém názvu, zcela vypadl. Vztah nadvlády a útlaku tak zůstává nevyřešen. Kapitulu uzavírá kritickým zhodnocením konceptu dominačních technik ve světle kritiky esencialismu a homogenizace zkušenosti žen.

Ve čtvrté kapitole se autorka věnuje výkladu použité metodologie a interpretaci empirických dat. Dotýká se rovněž strategií obrany proti dominačním praktikám.

Přes uvedené výhrady diplomovou práci považuji za kvalitní a navrhuji hodnotit ji nejvyšším stupněm ocenění. Marcela Adamusová prokázala, že danou problematiku prostudovala v zahraniční i české literatuře a důkladně se seznámila s problémem zastoupení žen v české komunální politice. Autorka rovněž prokázala, že je schopna téma samostatně a kvalitně zpracovat.

V Praze dne 9. ledna 2011

Mgr. Zuzana Uhde